

Zestaw 9 - momenty stopu.
ROZWIĄZANIA

1. Dana jest przestrzeń probabilistyczna z filtracją $(\Omega, \mathcal{F}, (\mathcal{F}_n)_{n \in \{0, \dots, N\}}, \mathbb{P})$. Wykazać, że zmienna losowa $\tau : \Omega \rightarrow \{0, 1, \dots, N\} \cup \{\infty\}$ jest momentem stopu, wtedy i tylko wtedy, gdy dla dowolnego $n \in \{0, 1, \dots, N\}$

$$\{\omega \in \Omega : \tau(\omega) \leq n\} \in \mathcal{F}_n.$$

2. Rozważmy trzykrokowy model CRR, w którym dane są dwie zmienne losowe opisane poniższą tabelką:

ω	uuu	uud	udu	udd	duu	dud	ddu	ddd
$\tau_1(\omega)$	2	2	3	3	1	1	1	1
$\tau_2(\omega)$	2	2	3	1	1	1	1	1

Sprawdzić czy τ_1, τ_2 są momentami stopu.

3. Rozważmy czterokrokowy model CRR, w którym $S(0) = 16$, $U = 100\%$, $D = -50\%$. Dla ustalonych $\alpha, \beta > 0$ zdefiniujmy zmienne losowe $\tau_\alpha^-, \tau_\beta^+$ jako¹:

$$\tau_\alpha^-(\omega) = \min\{n \in \{0, 1, \dots, 4\} : S(n, \omega) \leq \alpha\}$$

$$\tau_\alpha^+(\omega) = \min\{n \in \{0, 1, \dots, 4\} : S(n, \omega) \geq \beta\}$$

- (a) Wyznacz τ_5^-, τ_{60}^+ , a następnie wykaż, że są one momentami stopu.
(b) Czy zmienna losowa τ zdefiniowana jako

$$\tau(\omega) = \max\{n \in \{0, 1, \dots, 4\} : S(n, \omega) = 16\}$$

jest momentem stopu?

4. Grasz w następującą grę: pierwszego dnia rzucasz dwiema kostkami. Oznaczmy przez X liczbę oczek, która wypadła na pierwszej kostce, a przez Y liczbę oczek, która wypadła na drugiej kostce. W dniu $\tau = \min(X, Y)$ otrzymujesz wypłatę w wysokości $\max(X, Y)$ PLN. Niech proces $(S(n))_{n \in \{1, 2, 3, \dots, 6\}}$ reprezentuje wypłaty otrzymane przez Ciebie z powyższej gry w kolejnych dniach poczynając od pierwszego.

- (a) Przedstaw probabilistyczny model powyższej gry. Zdefiniuj odpowiednią przestrzeń probabilistyczną i zmienne losowe X, Y . Wyznacz proces $(S(n))$.
(b) Wyznacz filtrację $(\mathcal{F}_n)_{n \in \{1, \dots, 6\}}$ generowaną przez proces $(S(n))$.
(c) Czy τ jest momentem stopu względem tej filtracji?

---

¹zmienne te nazywamy odpowiednio *pierwszym czasem przejścia w dół przez α* oraz *pierwszym czasem przejścia w górę przez β* . Przyjmujemy przy tym $\min\{\emptyset\} = \infty$